

הדר פרק ששי עירובין

סח.

עין משפט נר מצוה

מו א מיי פ"ה מהלכות
עירובין הלכך צ סמג
עין פ"ט ט"ש א"ח ס'
שטו ספיק ה:
מו ב ג מיי שט הל' ג
וסמג שט טור א"ח
ס' שטו:
מו ד ה מיי פ"ו מהל'
טומאת מת הלכה ב
סמג עין רלח:

רבינו הגנאל

מה הוא אינה דוחה את
השבת אף אמירה לגוי לא
תדחה את השבת. אמר לי
ולא שני לך בין שבות
דאית ביה מעשה, כגון
מעשה, כגון אמירה לגוי.
ואי מקנה להו דוד ריפתא
לכני מבי ובעי ליה חד
מנייהו ולא היכי ליה
בטל השיתוף. דתניא אחד
מבין שביקש יין
ושמן ולא נתנו לו בטל
השיתוף. תנא אין
משתתפין
אוקמנא לבית שמאי
לדית להו ביריה. והא
דתניא משתתפין באוצר
בבית הייל דאית להו
ביריה, דתנן המת בבית
ולו פתחים הרבה כולן
שמיין, נפתח אחד מהן
הוא טמא וכולן טהורין.
חישב להוציא באחד מהן
או החיצול שיש בו ד' על
ד' הוציל על פתחין כולן.
בית שמאי אומרין חשוב
היה לימות המת. ובית
ההלל אומרין אין משתתפין
המת. ש"מ לבית הייל
שאתהו שמת חישב
להוציא באחד מהן,
תנבר כי הוא טהור מוכן
והואו.
ניקא דאישתתפין בשבת
אומם המים החמים שהיו
מוכנים לקטן למול אותו
עליהן, אמר רבא ישאלו
ל[ואמו], כלומר אם
מרגשת בעצמה חולי
שצריכה מים חמים נחים
ליה לקטן גוי אבא אימיה.
ואקשין ליה דרבא והא
זקין לאימיה דקא אכלה
קמן תמרי, כמו הביריאם.
אמר להו לא סמכין
אחא דקא אכלה (קמא)
[קמן דאימיה] תובלה (קמא)
דבקית לה. כלומר קור
הזקין בה ואכלת בלא
תיקון דעת, ואי אמרה
צריכנא מים חמין מחמין
לה. (רבא) היו לו ב'
חצירות באחת היה יושב
הוא וביתו ובני אדם
יוצאין ובאין אצלו, ובני
אדם אחרים עוד יש להם
בתים באותה חצר
ששוכנים בהן, ואחר מבני
חצרי בא למול בנו בשבת
הוא אישפיכן המימיה, אמר
להו רבא הנינו ילי כלים
לישב עליהן בחצירה
האחרת והנשים יושבות
בה, ואכל ואשב שם
ואבטל להם רשותי מו
החצר ויטול החמים שלי
רימול עליהן הקטן. אמר
ליה רבינא לרבא והאמר
שמות מחצר לחצר, אמר
ליה ואי לא סבירא לך
לשטולא לא צריכת
למשתתפין מחצר לחצר

לשבות דלית ביה מעשה. וא"ת דזהוהו ינוקא דלקמן דלמיר
להו רבא נשילה לאימיה אי לריכא נתימיהו ליה אגב
אימיה כי לא לריכא נמי וכי לא היה נכרי ככל העיר שילמרו לו
שיחס בשביל הקטן למולו וצפ"ק דגיטין (דף ט: ד"ה א"ע) פירשתי:
כיון דאי בעו מינאי ולא יתיבנא

כ"הו. ר"ק לזיהר כשאלם עושה
עירוב שאלו יערב דבר שהוא מקפיד
עליו כגון אומן דברים שתיקן לכבוד
שבת או (י) אם יש לו ככר נהא שקורין
גשטי"ל או פשטי"ל וכיוצא בזה דלמי
צעו ליה מיניה ולא יתיבז להו בטל
עירוב: **ונקנני** א"הו מר רביעיתא
דחל"א בחביתא. נלכורה משמע לזקן
שיתוף מצוי קאלמר דלעירובי חצירות
צעי פת א"ע"ג דלמר לקמן צפרק
חלון (דף פ"ה). מלן שמעת ליה
דלמר פת אין מידי אחרניא לא ר'
יהושע ה"ק"ל כר' יהושע לגבי ר"א
דפליג עליה הסם ולקמן צפירקא *
צין ר"מ צין רבנן צפירא להו דעירובי
חצירות אינו אלא צפת ולכורה הכי
כולהו אמוראי דהיא שמעתא הכי
אית להו ואור"י ד"ל דהיא צפירתא
דחל"א דהכא צפירא הוה ולא צבית
דהא אמר לקמן צפרק כיצד משתתפין
(דף פ"ה): דעירובי חצירות צבית
שצפירא ושיטופי מבוואות צפירא
שצמזמו ותרזייהו דוקא * כמו שאפרש
לקמן (י) וכן הדין בצפול צבית שהיה
שומץ עם שכניו לזה ציין כו' איירי
ע"ז דמונח צפירא:
תניא אין משתתפין באוצר. וא"ת
ואצ"י כ"ש" דהא כ"ש"ס
מסיק לה וי"ל דאצ"י לא חשיב הא
דקאלמר רב אושעיא הא צ"ש הא
צ"ה וקסבר אצ"י לא נחלקו צ"ש וצ"ה
צדד זה דכמה פלוגתא דתנאי
ואמוראי אשכחן לענין צריכה ועוד
אומר ר"י דאצ"י הוה מוקים כולהו
אצ"ייה ולמפרע כולן תמאין דאין
צריכה והוה מפרש (י) (כרבה) דמסיק
צמסכת צילה (דף י: ז' ז'): לטור את
הפתחים מנחין ולהצא:
אמר רב אושעיא לא קשיא בי.

מה הוא שצו ואינה דוחה שבת. ואפי' צמקוס מלוה כגון לשחוט
פסחו כדמתן צפסחים צפרק אלו דברים (דף פ"ה): **פרי גברי**
ברבני כרבנן. כגון אמה ורבה דדייריתו ציה: **מר.** רבה אין כבודו
לחזר על בני המצוי ולגבות השיתוף: **אינהו.** שאר בני המצוי לא

משגחי: **אקני להו.** משלי ריפתא
בטלם צדיבורא דליכא טרמח ויהו
כולן וזכין צו לשם שיתוף: **כיון דאי**
בעו מינאי. אם אחד מהן היה לריץ
לאכול מן השיתוף והיה שאלו ממני
אין יכולת צדי לומר משלי בכל
שבת (י) לכך נמנע שאין בלגבי להיות צו
חלק גמור ונטול השיתוף: **שציקש**
יין ושמן. משל שיתוף: **רביעיתא**
דחל"א. חומץ: **צפירא.** צפירתא
מחציתות דמידי דלית ביה קפידא
הוא ועיקר שיתוף ציין כדלמר צהאי
פירקא (דף פ"ה): **ויניח החצית צפירא**
ויסמון על רביעית שבה לשום שיתוף
לצורך כל השנה כולה כשנימין שיתוף
צפירא: אין משתתפין צפירא. צדד
האזור כגון חצית של יין או פירות
המכונסין אין סומכין על מה שצמקוס
מסום דאין צריכה אצורו של שיתוף
וכי מסתפק ממנו איכא למימר אול
ליה שיתוף: **כולן תמאין.** כל הכלים
הגמזין צעזי האסקופה תמאין
ואע"פ שאינם צהאל המת מפני
שאין אנו יודעין צפירא פתח ויציאו
ופתח שעתיד לנלח צו מיטמא מיד
וטעמיה ליכא אלא הלכות טומאה הכי
גמירי לה ואפי' חלונות של טפח על
טפח תמאין דכיון דכולן סתומין לא
מוכחא מילתא צהי מפיך ליה: **נפסח**
אחד מהן. ודאי צההוא מפיך ליה:
פחות מנ' על ד' אינו חשוב להציל
על השאר: **עד שלא ימות.** דלא
נחתא להו טומאה אשאר פתחים אצל
משיות המצר צדד טמאוי הכלים ולא
אמירינן הוצר הדבר דעיקרל נמי
דעתיה לאפקוי צהאי פיתחל אלא
נחתא להו טומאה ואפי' כלים הצאין
(א) (לשאר פתחים) שם לאחר מחשבה
טמאין דכיון דנחתא להו טומאה מו
לא סלקא מינייהו צמחשבה עד

(א) צ"ס: א"ל מלן נעזיר,
ובע"ז חל"א צ"ל: צ"ל דף
י. דף לו: א"ל מלן פ"ו מ"ג,
א) נ"ע מוס' צ"ק פ: ד"ה
אמר לנכרי ומסופת עינין
ח: ד"ה א"ע"ג וצ"ל מ"ג צ"ל
סד. ד"ה שמי"ס: ד) [לעיל
סו: וסס נמקן]. ט) [לקמן
ע"ה: א) (א) שבת קט"ג].
י) [לקמן דף ט"ז: ח) דף
ע"ה: ט) (א) צ"ל כ"ל אשע"ל]
ע"ה: ט) (א) וצ"ל מ"ג.
ע"ה: ט) (א) וצ"ל מ"ג.

הגהות הב"ח

(א) נ"ב: דלית ביה מעשה
(דהא מר וברי ארסי) תא"מ
ו"צ: ק"א לא גרסי ליה וכן
מוכח בתוספי' ד"ה
לשבות: (ב) רש"י ד"ה כיון
וכי לומר משלי בכל שבת
כל כך נמנע: (א) "הו עד
שלא ורי כלים הצאין (לשאר
פתחים) תא"מ ו"צ: ק"א
נמחק ורוב"ה ה"ה:
(ד) תוס' ד"ה כיון וכי
לכבוד שבת או ככר נהא
לז"ל ויטעו אס יס לו
נמחק: (ה) ד"ה ונקי כו'
כמו שאפרש לקמן. ו"צ: דף
ע"ה ע"ב ד"ה צפ"ה צפ"ה:
(ו) ד"ה אמר ר' אושעיא
וכי סגו צמחשבה (ואור"ת)
וכי צמחשבה (ואור"ת)
ק"א ואומר ר"מ דרב
השע"ל לחוד ורב אושעיא
לחוד דהא גרסינן בכל
הספריים רב השע"ל
והתם גרסינן רב אושעיא
ומנינו רב השע"ל בא"ד
צמחשבה: (ז) בא"ד
דקאלמר רבי השע"ל
דשפי וכו' ממינ רבי
השע"ל וכו' נעם מינה
ר' השע"ל: (ח) בא"ד
ע"ה פ"ק: ו"צ: דף ד'
ע"ה: בא"ד פ"י דף ד'
יועיל וכו' קשה לפרוש
זה דלמספיק:

גליון הש"ס

רש"י א"ל פנו לי באני
ובר' הליבר פוגה בלי. ע'
לקמן דף ע"ב ע"ב תוס'
ד"ה ואצ"ייתא אומ' א'
תוס' ד"ה ונקי ליה וכו'
כמו שאפרש לקמן. דף
ע"ה ע"ב צמ"ס ד"ה צפת:

לעזר רש"י

אשדורדיש"ן
[אישטודריש"ן]. הלם,
מבוכה.

מוסף רש"י

המת בבית ולו פתחים
הרבה. כולם פתחים או
סולם גורסין, כולן
טמאין. כל כלים המונחים
בכלל הפתחים מת עמי
התקנה של פתח עומס,
ואע"פ שאינו מתה הג
התאסל על המת, שגור
עומס טומאה על מת,
שהו דרך יציאת הטומאה
שסופו נלחך דרך שם, וכן
אין אנו יודעים צהאי
ויציאו הלך כולם עומס
(ביצה י). נפתח אחד
מהן. לאחר מיתת המת,
הוא טמא. צין כלים
דעיקרל צין כלים לנכוסין
המוצאין לו מחמין, וכו'
טהורין. לדברי הכל
מוקמין להו דלמדו הכל
מכאן ולהבא ככלים המונחים

א"ל מלן נעזיר, ובע"ז חל"א צ"ל: צ"ל דף י. דף לו: א"ל מלן פ"ו מ"ג, א) נ"ע מוס' צ"ק פ: ד"ה אמר לנכרי ומסופת עינין ח: ד"ה א"ע"ג וצ"ל מ"ג צ"ל סד. ד"ה שמי"ס: ד) [לעיל סו: וסס נמקן]. ט) [לקמן ע"ה: א) (א) שבת קט"ג]. י) [לקמן דף ט"ז: ח) דף ע"ה: ט) (א) צ"ל כ"ל אשע"ל] ע"ה: ט) (א) וצ"ל מ"ג. ע"ה: ט) (א) וצ"ל מ"ג.